

DEPARTAMENT D'EPVA			
CURS	CURS/NIVELL	ASSIGNATURA	PROFESSORA
2025-2026	2n ESO	EPVA	NURIA TORRES
COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES			
CE 1 Comprendre la importància que alguns exemples seleccionats de les diferents manifestacions culturals i artístiques han tingut en el desenvolupament de l'ésser humà, mostrant interès pel patrimoni com a part de la pròpia cultura, per entendre com es converteixen en el testimoni dels valors i conviccions de cada persona i de la societat en el seu conjunt, i per reconèixer la necessitat de la seva protecció i conservació. CE 2 Explicar les produccions plàstiques, visuals i audiovisuals pròpies, comparant-les amb les dels seus iguals i amb algunes de les que conformen el patrimoni cultural i artístic, justificant-ne les opinions i tenint en compte el progrés des de la intenció fins a la realització, per valorar l'intercanvi, les experiències compartides i el diàleg intercultural i superar estereotips. CE 3 Analitzar diferents propostes plàstiques, visuals i audiovisuals, mostrant respecte i desenvolupant la capacitat d'observació i d'interiorització de l'experiència i del gaudi estètic, per enriquir la cultura artística individual i alimentar l'imaginari. CE 4 Explorar les tècniques, els llenguatges i les intencions de diferents produccions culturals i artístiques, analitzant, de manera oberta i respectuosa, tant el procés com el producte final, la seva recepció i el seu context per descobrir les diverses possibilitats que ofereixen com a font generadora d'idees i respostes. CE 5 Realitzar produccions artístiques individuals o col·lectives amb creativitat i imaginació, seleccionant i aplicant eines, tècniques i suports en funció de la intencionalitat, per expressar la visió del món, les emocions i els sentiments propis, com també per millorar la capacitat de comunicació i desenvolupar la reflexió crítica i l'autoconfiança. CE 6 Apropiar-se de les referències culturals i artístiques de l'entorn, identificant-ne les singularitats per enriquir les creacions pròpies i desenvolupar la identitat personal, cultural i social. CE 7 Aplicar les principals tècniques, recursos i convencions dels llenguatges artístics, incorporant de forma creativa, les possibilitats que ofereixen les diverses tecnologies, per integrar-los i enriquir el disseny i la realització d'un projecte artístic. CE 8 Compartir produccions i manifestacions artístiques, adaptant el projecte a la intenció i les característiques del públic destinatari, per valorar distintes oportunitats de desenvolupament personal.			

SABERS BÀSICS / CONTINGUTS	
UP1 La Percepció Visual	El llenguatge visual com a forma de comunicació • Lectura d'imatges. Percepció i identificació dels elements de la realitat. • Percepció dels sentits, de la interpretació dels signes i símbols visuals. Elements bàsics del llenguatge visual: el punt, la línia i el pla. Possibilitats expressives i comunicatives • Identificació, anàlisi i ús del punt, la línia i el pla com a elements configuratius de les formes. • La línia com element estructural de la forma i el seu caràcter expressiu: el grafisme, l'encaix... • Tipus de línies: recta, corba, oberta, tancada, trencada, mixtes. La percepció visual. Introducció als principis perceptius, elements i factors • Psicologia de la percepció. La teoria de la Gestalt: llei de la pregnància, llei de la proximitat, llei de la semblança, llei del tancament, llei del destí comú, llei de la continuïtat, llei de la simetria. • Factors que intervenen en el procés perceptiu: creences, coneixements previs i emocions.
UP2 Els gèneres artístics	Gèneres artístics: • Introducció a les arts visuals i els seus gèneres: paisatge, retrat i autoretrat, bodegó, art sacre, històric, mitològic, etc. • Importància de la diversitat cultural i social, i el paper de la dona al llarg de la història de l'art. • Identificació de les característiques estilístiques, el context i la funció de les produccions artístiques al llarg de la història i en l'actualitat, aplicant estratègies de recerca d'informació en fonts diverses.

El llenguatge visual com a forma de comunicació:

- Lectura d'imatges. Percepció i identificació dels elements de la realitat.
- Percepció dels sentits, de la interpretació dels signes i símbols visuals.
- Els elements del llenguatge visual en manifestacions culturals i artístiques de diferents èpoques i estils. Relació entre formes: contacte, distanciament, opacitat, transparència, addició, sostracció, intersecció.

La composició. Conceptes d'equilibri, proporció i ritme aplicats a l'organització de formes en el pla i en l'espai:

- Lleis compositives: l'equilibri (Llei de la balança i Llei de compensació de masses), proporció, simetria axial i radial, pes visual (massa i color), Llei dels terços.
- La proporció: el cànon i la figura humana.
- Reconeixement del mòdul com unitat de mesura per la construcció de xarxes modulars bàsiques.
- Organització dels elements del llenguatge plàstic sobre un espai bidimensional o tridimensional.

El procés creatiu a través d'operacions plàstiques: reproduir, aïllar, transformar i associar:

- Aplicació de processos creatius guiats, establint connexions entre conceptes, idees i imatges.

Factors i etapes del procés creatiu: elecció de materials i tècniques, realització d'esbossos:

- Investigació: recerca i anàlisi de referents.
- Etapes del procés creatiu: criteris de planificació i organització en el procés creatiu.
- Generació d'idees: selecció de tècniques, materials i mitjans artístics més adequats a la finalitat comunicativa.

	• Tècniques bàsiques d'expressió gràfica i plàstica en dues dimensions. Tècniques seques i humides. L'ús en l'art i les seves característiques expressives.
UP3 Patrimoni Cultural de Mallorca: Les Neules	• Patrimoni artístic i cultural: gèneres artístics, manifestacions culturals, local i històric, identitat cultural, valoració i respecte. • Elements formals de la imatge i del llenguatge visual. Expressió gràfica: elements com punt, línia, pla, forma, color, textura; composició, principis perceptius, simetria/asimetria, proporció, equilibri. • Expressió artística i gràfic-plàstica: tècniques i procediments: procés creatiu, etapes, materials i tècniques gràfico-plàstiques (2D i 3D), habilitat manual, destresa, usos expressius. • Imatge i comunicació visual i audiovisual: llenguatges visuals i audiovisuals, finalitats, funcions, lectura i anàlisi d'imatges, fix/dinàmiques, context comunicatiu.
UP4 La Comunicació Visual	Coneixements • Els elements visuals bàsics: línea, forma, color, textura, volum (si escau), composició / enquadrament. • Les funcions de la imatge: informativa, expressiva, artística, conativa/persuasiva, simbòlica i altres (dependrà del context). • Tècnica de collage: història breu, exemples, materials (papers, revistes, fotografies, teixits, etc.), possibilitats formals del collage. • Estratègies de composició en el pla: jerarquia visual, equilibri, contrast, repetició, unitat / variació, ritme, direccionalitat. • El concepte de missatge visual i intenció comunicativa: receptor / públic, icones / símbols, símbols implícits, context cultural. Exemples de cartells amb missatges reivindicatius (històrics i actuals), i com utilitzen la imatge per persuadir, mobilitzar, informar. Destreses (habilitats) • Analitzar imatges per identificar-ne elements formals, funcions i significats.

	● Realitzar esbossos / assajos de composició abans de fer el treball final. ● Seleccionar imatges, retallar, fragmentar-les, combinar-les per crear impacte visual. ● Composar el collage tenint en compte composició, estètica i claredat del missatge. ● Fer ús adequat de materials i eines, cura en la realització, netedat, presentació. ● Revisar i millorar el treball a partir de feedback: autoavaluació i crítica amb criteris visuals i comunicatius. Actituds ● Respecte per la diversitat de missatges visuals i de punts de vista. ● Curiositat i iniciativa per explorar alternatives visuals i expressives. ● Responsabilitat en el treball: cura del material, compromís, puntualitat. ● Autonomia i col·laboració: saber treballar individualment i en equip. ● Reflexivitat crítica davant dels missatges visuals que ens envolten al dia a dia.
UP5 L'Expressió Gràfico- Plàstica	Llenguatge visual i elements de configuració ● Elements bàsics del llenguatge visual: línia, forma, color, textura, volum, composició. ● Expressivitat dels elements gràfico-plàstics. ● Relació entre forma i significat. ● Contrast, equilibri, ritme, harmonia i tensió visual. Disseny i processos de creació ● Fases del procés de disseny: observació, recerca, ideació, desenvolupament i producció. ● Disseny gràfic i aplicacions funcionals. ● Adequació entre el missatge, el format i el suport. ● Cultura visual i identitat: valoració del patrimoni lingüístic i cultural.

	Actituds i valors • Respecte per la diversitat d'expressions i opinions. • Cura del material i dels espais de treball. • Autonomia i esperit crític davant la creació i el disseny.
INSTRUMENTS D'AVALUACIÓ	
Es fan servir instruments d'avaluació variats, flexibles i accessibles, i s'incorporen estratègies que permetin involucrar els alumnes en el propi procés d'aprenentatge i ser conscients dels seus guanys: l'autoavaluació, la coavaluació i l'heteroavaluació. TÈCNIQUES DE TREBALL: ▪ OBSERVACIÓ DIRECTA: notes de camp. ▪ OBSERVACIÓ INDIRECTA: anàlisi de treballs o exposicions, relats d'experiències. ▪ TÈCNIQUES D'INTERCANVI ORAL: entrevistes estructurades o semiestructurades, exposicions, debats, assemblees. ▪ TÈCNIQUES CONVENCIONALS: prova avaluable de control d'assoliment continguts H de l'Art.	
ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES O EXTRAESCOLARS	
No es faran activitats complementàries ni extraescolars.	
CRITERIS DE QUALIFICACIÓ	
Vegeu els <i>Criteris d'avaluació i qualificació</i> de l'assignatura, inclosa en la Concreció Curricular i publicada a la pàgina web del centre.	

ATENCIÓ A LA DIVERSITAT

Partint de la idea que no hi ha un únic tipus d'alumne, sinó una gran diversitat de formes d'aprendre, a l'IES Baltasar Porcel proposam dissenyar les situacions d'aprenentatge i les unitats de programació pensant en aquesta diversitat, en lloc d'adaptar-les després per a casos concrets. Ens basam, doncs, en el Disseny Universal de l'Aprenentatge (DUA), que és un enfocament educatiu que té com a objectiu garantir que tots els alumnes puguin aprendre de manera efectiva, independentment de les seves diferències, capacitats o necessitats.

ELEMENTS TRANSVERSALS

Des de la matèria d'Educació Plàstica i Visual treballarem valors com la convivència, la tolerància, el respecte per les persones i el medi ambient, la cultura i la diversitat.

Per a això, contribuirem a programar activitats per fomentar aquests valors coincidint amb celebracions internacionals que hi tenen a veure:

- 23ABR: Dia de Sant Jordi
- 5JUNY: Dia Internacional del Medi Ambient